

Høringssvar til Bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjord

Fredericia, den 29. juni 2023

1 Indledning

Tak for muligheden for at komme med høringssvar på: *"Bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjord med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter)"*, jeres j.nr J.nr. 2023-1659, link til høeringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/67602>.

2 Bemærkninger

2.1 Kapitel 2 § 6 stk. 1

Det fremgår bl.a., at

"Mindst 60 % af projektarealet er beliggende p kulstofrige lavbundsjord med minimum 6 % organisk kulstofindhold."

Bæredygtigt Landbrug påpeger, at der er begrænset viden om udledninger fra arealer (jord) med et kulstofindhold mellem 6-12%. Derfor anbefales det at hæve minimumsgrænsen markant, indtil ny viden foreligger.

Et særligt dilemma opstår, når vandstanden øges på et bestemt areal, da dette ofte kan påvirke de omkringliggende arealer. Dette kan medføre uønskede konsekvenser for både dyrkningsværdien og biodiversiteten på disse områder. Generelt er der stor forskel på, hvordan forskellige arealer bør håndteres optimalt.

2.2 Kapitel 4 § 9.

Bæredygtigt Landbrug er af den opfattelse, at forundersøgelsen ikke adresserer risikoen for udledning af fosfor tilstrækkeligt og undervurderer desuden den øgede udledning af metan.

Risikoen for udledning af fosfor er særlig relevant i forbindelse med organiske jorde i omdrift, da de ofte har et højt indhold af jernbundet fosfor, der kan frigives, når iltadgangen bliver begrænset ved vådlægning. Det er afgørende at foretage en videnskabeligt underbygget karakterisering af forholdene, der påvirker frigivelse og tilbageholdelse af fosfor på forskellige lavbundsjord. Der er også behov for udvikling og implementering af afværgeforanstaltninger på både vådlagte og planlagt vådlagte områder, hvor øget fosforudledning udgør et problem eller er forventet at blive det. Desværre er dette problem utilstrækkeligt adresseret i forundersøgelsen.

Vådlægning af organisk jord medfører også en øget risiko for udledning af metan, som er en potent drivhusgas. Både danske og udenlandske undersøgelser viser, at udledningerne kan være så omfattende, at der kan gå adskillige år, før der opnås en reel klimaeffekt. Desværre er de danske undersøgelser blevet

udført over et begrænset antal år, og der er derfor behov for mere viden om mulighederne for at begrænse metan emissionen. Dette inkluderer en forståelse af, hvordan lokale jordbundsforhold påvirker dannelse og omsætning af metan ved vådlægning. Bæredygtigt Landbrug anbefaler, at dette forhold omtales og vurderes i bekendtgørelsens Kapitel 4, § 9.

2.3 Kapitel 7 § 17

I en fremtid med forventede høje fødevarerpriser og øget konkurrence om jord, vurderes det, at satserne for lodsejerkompensation for værditab er for lave.

Med stigende fødevarerpriser og øget konkurrence om jordressourcer bliver det stadig vigtigere at sikre rimelige erstatningsordninger for lodsejere, der oplever værditab som følge af forskellige tiltag. De nuværende satser for lodsejerkompensation er ikke tilstrækkeligt afstemt i forhold til disse fremtidige udfordringer.

For at sikre en bæredygtig udvikling er det afgørende at revurdere og øge erstatningsniveauerne, så de bedre afspejler de potentielle økonomiske tab, som lodsejere kan opleve. Dette vil bidrage til at sikre en mere afbalanceret og hensigtsmæssig anvendelse af jordressourcerne samt støtte landbrugserhvervet i en tid med øget konkurrence og pressede fødevarerpriser.

2.4 Kapitel 10 § 22 stk. 3

Hvis et tilsagn om tilskud ændres på baggrund af ændringer i EU-statsstøttereglerne eller på grund af fejlagtige oplysninger givet af ministeriet, er det afgørende, at tilsagnshaveren har mulighed for ikke at acceptere de ændrede betingelser. Som angivet i afsnit 3 bør tilsagnshaveren have ret til at modtage udbetaling af de allerede aftalte udgifter. Desuden er det vigtigt, at tilsagnshaveren kan få kompensation for eventuelle indtægtstab, hvis arealet har været underlagt dyrkningsmæssige restriktioner.

Det er afgørende at sikre, at tilsagnshaveren ikke bliver pålagt byrder eller økonomiske tab som følge af ændringer i tilskudsbetingelserne, der skyldes eksterne faktorer som ændrede EU-statsstøtteregler eller urigtige oplysninger givet af ministeriet. Tilsagnshaveren bør have ret til at opretholde de oprindelige betingelser og modtage de allerede aftalte midler for at undgå økonomisk skade. Derudover bør eventuelle manglende indtægter, der skyldes dyrkningsrestriktioner på arealet, også kompenseres for at opretholde en rimelig og retfærdig behandling af tilsagnshaveren.

2.5 Bilag 1 Prioriteringer af ansøgninger om tilsagn om tilskud til klima-lavbundsprojekter jf. § 13

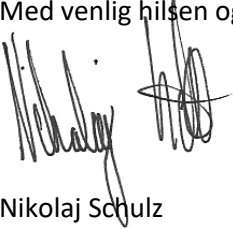
Pkt. "Rent vandmiljø"

Det er nødvendigt at foretage en videnskabelig karakterisering af de forhold, der påvirker frigivelse og tilbageholdelse af fosfor på projektarealet ved hjælp af jordbundsanalyser.

Når det kommer til skemaet "Spænd i pointsætning", er der en fejl i kolonnen "Minimum med MUFJO", hvor "Projektparathed" er tildelt 200 point. Dette må være en fejltagelse, da det virker uhensigtsmæssigt eller urealistisk at give så mange point for "Projektparathed". Det er nødvendigt at revidere og rette denne

fejl i pointfordelingen for at sikre en mere rimelig og afbalanceret vurdering af forskellige kriterier i skemaet.

Med venlig hilsen og på vegne af Bæredygtigt Landbrug

Nikolaj Schulz
Chefjurist